

Ceci n'est pas une carte

Er zit meer in een kaart dan je denkt...

Met deze kaartenset reikt Katholiek onderwijs Vlaanderen haar scholen, meer bepaald jullie, leraren taalonderwijs Frans, praktijktips aan bij het ontwerpen van een krachtige leeromgeving Frans. (achterkant)

Daarnaast biedt ze ook mogelijkheden om cultuur en weetjes uit de Franstalige wereld binnen te brengen in jouw klas. (voorkant)

Tijdens studiedagen, kernteambijeenkomsten en nascholingen voor leraren taalonderwijs Frans kwamen heel wat vragen naar boven met betrekking tot effectieve didactiek.

Al deze vragen hebben ons aan het denken en ontwikkelen gezet en resulteerden in de kaartenset die je nu in handen hebt.

Naast concrete tips voor effectieve didactiek laat ze ook de mogelijkheid aan jou als leraar om tips uit de klaspraktijk te noteren.

De kaartenset is nauw verbonden met het leerplan ZILL.

Je kan ze los van elke methode inzetten.

Wil je nog meer tips en uitgebreider materiaal dan verwijzen we je graag door naar onze PRO-site:

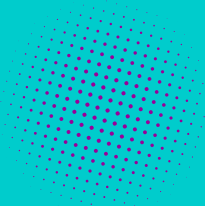
<https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/taalonderwijs-frans/inspirerend-materiaal>

Ceci n'est pas une carte bestaat uit:

2 titelkaarten met korte toelichting

30 cultuurkaarten A5 formaat (voorkant)

30 tips voor effectieve didactiek (achterkant)

Ceci n'est pas une carte

Er zit meer in een kaart dan je denkt...

Aan de slag met deze kaartenset in je klaspraktijk

Vanuit:

- spreken en mondelinge interactie (oranje)
- lees- en luistervaardigheid (groen)
- schrijfvaardigheid (paars)

Via tips-kaarten:

Je selecteert op basis van de noden van de leerlingen één of twee tipskaart(en). Best zet je ze gedurende een bepaalde tijd in tot deze geautomatiseerd zijn en kiest daarna pas andere kaarten.

De mogelijkheid bestaat om de kaarten uit spreken en mondelinge interactie, lees- en luistervaardigheid en schrijfvaardigheid te combineren.

En cultuurkaarten:

- Je kan je leerlingen regelmatig een cultuurtip laten voorlezen.
- Je kan een cultuurtip in de focus plaatsen door deze te visualiseren in de klas

Napoleon

Wat hebben Peppa Pig, Babe, Snowball en Napoleon gemeen?

Juist ja, het zijn allemaal namen van varkens uit animatiefilms.

Wist je dat er in Frankrijk een wet bestaat dat je je varken NIET de naam Napoleon mag geven?

Je varken vernoemen naar Napoleon, één van de grootste leiders van het land, vinden de Fransen oneerbiedig. Vandaar dat ze het vroeger hebben laten opnemen in het wetboek. Deze wet is nooit uit het wetboek geschrapt, maar wordt niet helemaal meer nageleefd. Het blijft wel een leuk weetje!

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Bij spreekopdrachten of opdrachten mondelinge interactie is het belangrijk dat er **veel oefenkansen** geboden worden aan de leerlingen.

Laat ze voldoende oefenen met verschillende gesprekspartners.

Dit kan je doen via volgende werkvormen:

- binnencirkel en buitencirkel
- de spreekopdracht laten opnemen, herbeluisteren en aanpassen
- genummerde hoofden
- ...

Notities leraar:

Croque

Heel wat lekkers komt uit Frankrijk. De croque-monsieur kennen jullie vast en zeker. Er bestaan heel wat theorieën (en dus niet bewezen of het al dan niet waar is) over het ontstaan van deze lekkernij. Eentje willen we jullie graag meegeven: De naam croque-monsieur zou ontstaan zijn door een misverstand. Een Franse bakker had op een dag geen stokbrood meer. Dus bakte hij vers brood. Een klant vroeg waar zijn ham vandaag kwam. De bakker wees naar de slagerij aan de overkant en antwoordde dat het van die 'monsieur' kwam. Zo ontstond de naam croque-monsieur'. De eerste croque-monsieur verscheen in 1910 op de menukaart.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Als de leerlingen een gesprek moeten aangaan, vertrekken ze best van een voorbeelddialoog die later aangepast wordt.

- Oefen vooraf de nodige woordenschat.
- Een dialoog memoriseren kan zinvol zijn, maar is alleen maar een opstap.
- Om tot mondelinge interactie te komen is er een informatiekloof nodig. De leerlingen passen daarom de voorbeelddialoog aan die niet gememoriseerd moet worden. Zo komen ze tot een spontaan gesprek.

Notities leraar:

Stokbrood

Stokbrood hebben we allemaal wel al eens gegeten. In Frankrijk vinden we heel wat namen voor deze heerlijkheid: 'baguette' is de meest gekende.

Maar ook 'flûte', 'ficelle' en 'tradition' zijn varianten van 'het stokbrood'.

Wist je dat er jaarlijks 6 miljard(!) stokbroden gebakken worden?

9 op de 10 Fransen kopen dagelijks hun baguette vers. Stokbrood is hiermee de vaste vedette op de Franse eettafel.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Zorg voor zinvolle, realistische dialogen die betekenisvol zijn voor de leerlingen.

- Welke 10-jarige gaat alleen naar de dokter? Een gesprek op de ziekenboeg van een sportkamp is zinvoller.
- Welke 10-jarige bestelt zelf in een restaurant een volledig menu? Leerlingen bestellen wel zelf een ijsje, een wafel of een drankje.
- ...

Notities leraar:

Fransse sprookjes

Roodkapje, Assepoester, De Gelaarsde Kat, Klein Duimpje, Doornroosje, ... zijn sprookjes van Franse hand.

Charles Perrault schreef ze en bracht in 1697 een boek uit onder de naam: 'Les Contes de ma mère de l'Oye' (Sprookjes van Moeder de Gans).

Voor zijn sprookjes baseerde Perrault zich op volksverhalen waar hij dan een boodschap aan koppelde.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Bied (indien nodig) ondersteuning aan onder de vorm van:

- staakwoorden
- structuurkaders
- tekeningen
- foto's
- modelantwoorden
- ...

De leerlingen gebruiken deze ondersteuning als spiekbriefje bij hun mondelinge opdracht.

Notities leraar:

Een kasteeltje meer of minder...

Het aantal kastelen in Frankrijk wordt geschat op 45 000. Best wel veel, toch? Frankrijk telt ongeveer 36 000 gemeenten. In 2020 telde België 345 gemeenten. Dus kan je wel stellen dat je in Frankrijk over de kastelen 'struikelt'. Wist je dat Chateau de Versailles ooit de hoofdwoning van de Franse koningen was? Na de Eiffeltoren is dit de meest bezochte toeristische plek in Frankrijk. Het kasteel van Cheverny diende als inspiratie voor de striptekenaar Hergé voor het stripalbum 'De geheimen van Molensloot' van Kuifje.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Laat de leerlingen groeien in hun gespreksvaardigheid door ze eerst een kleinere rol in een gesprek te geven.

Zo ontwikkelen ze spreekdurf en leren ze stapsgewijs de kennis gebruiken van gesloten naar meer open communicatieve opdrachten:

1. Ja-nee vraag: (Oui/non)

-> Tu aimes les bananes?

Oui!

2. Question duelle: (Het antwoord zit al in de vraag.)

-> Tu aimes les bananes ou les pommes?

J'aime les bananes.

3. Een vraag waarop meerdere antwoorden mogelijk zijn: (De leerling formuleert zelf het antwoord.)

-> Qu'est-ce que tu aimes comme fruit?

J'aime les fraises.

Notities leraar:

Een vreemde eend in de bijt

De Citroën 2CV (deux chevaux) of 2PK vierde in 2023 zijn 75ste verjaardag. In België wordt deze auto wel eens benoemd als 'geitje' en in Nederland als '(lelijk) eendje'.

De voorwaarden voor het ontstaan van deze auto zijn de volgende: het voertuig moest twee boeren, 50 kilogram aardappelen of een vat met 50 liter wijn kunnen vervoeren. De auto moest zo comfortabel zijn dat de eieren in een mand niet mochten breken als de boer over een stuk omgeploegd land zou rijden. Daarnaast moest de auto ook nog zuinig, betrouwbaar en goedkoop zijn. Een andere voorwaarde was dat de boerin er mee naar de markt moest kunnen rijden en de boer moest er, met zijn zondagse hoed op, in passen. Heel wat voorwaarden, toch?

Het uiterlijk van de auto vond men niet zo belangrijk...

Vreemde eend, die geit.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Zet voldoende in op strategieën:

- uitbeelden/aanwijzen als je het woord niet kent
- vragen om te herhalen
- vragen om langzamer te spreken
- aandacht hebben voor lichaamstaal
- aandacht hebben voor transparante woorden
- aandacht hebben voor spreekritme
- ...

Notities leraar:

Jeu de boules

Zeg niet zomaar balletje gooien tegen jeu de boules of petanque... Het spel werd al bij de Oude Grieken gespeeld. De huidige vorm (met spelregels) werd in 1907 vastgelegd in Marseille.

Naargelang het aantal spelers krijgt het spel een naam: 1 tegen 1 heet tête-à-tête, 2 tegen 2 heet doublette en 3 tegen 3 heet triplete.

Het echte spel wordt gespeeld met stalen ballen die tussen de 650 en 800 gram wegen. Al lijkt het een ontspannen spelletje, de spelers nemen het heel serieus. Met een meetlat wordt er gemeten wie het dichtst bij de 'but/cochonnet' (kleine balletje) ligt. Het team dat het eerst dertien punten haalt heeft gewonnen. Dit spel wordt vaak op een zomeravond gespeeld tot in de late uurtjes.

Zin gekregen om samen een balletje te werpen?

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Gebruik liedjes of spelvormen met veel mogelijkheden tot herhaling om structuren en woordenschat te verankeren:

- Frère Jacques
- Mon coq est mort
- Bataille navale (zeeslag)
- Jeu de quatre famille (kwartet)

Via spelvormen kan je woordenschat vastzetten. Hierbij kan je gebruik maken van het document 'Franse woorden en structuren bij een spel' op onze PRO-site .

Notities leraar:

Kilometers schrijven

In 1951 werd de eerste balpen van het merk BIC gemaakt. 70 jaar later is 'de Bic' één van de meest verkochte balpennen ter wereld.

Er zijn 60 modellen in 15 kleuren in omloop.

De vierkleurenpen kennen jullie zeker en vast. Wist je trouwens dat 'de Bic' met vier kleuren maar liefst 8 kilometer lang kan schrijven en wel 10 000 keer open en dicht geklikt kan worden?

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Verbeter niet elke fout, zorg voor een veilig klasklimaat. Fouten maken mag en is een onderdeel van het leerproces.

De leerlingen tijdens het spreken steeds onderbreken om fouten te verbeteren, werkt belemmerend.

Notities leraar:

Duivenpost

Frankrijk heeft als enige Europese land nog postduiven in het leger. Ze worden gehouden in het fort van Mont-Valérien, vlak bij Parijs. Je vindt er de nationale militaire duiventil waar 150 duiven verblijven.

In 1981 is in het hart van het fort het museum van de militaire duivensport opgericht. Bezoekers kunnen de geschiedenis van de duivensport van de oudheid tot heden, in het bijzonder de militaire activiteiten van de militaire duiven of de duivensport bezichtigen.

Het 'Musée de la Colombophilie militaire' presenteert met name de opgezette resten van Vaillant, een gedecoreerde duif tijdens de Eerste Wereldoorlog. Je kent zeker en vast de Disney tekenfilm gewijd aan deze duif: Valiant.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Geef feedback, feedup en feedforward over kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes. Zo weten de leerlingen wat hun sterktes zijn en welke groeikansen ze nog hebben.

Feedup: Dit wil ik zien. – **Feedback:** Dit zie ik nu. –

Feedforward: Dit is de volgende stap die jij moet zetten.

Bijvoorbeeld: Aan de hand van een uitnodiging kunnen de leerlingen vertellen wat voor soort feestje het is, van wie het feestje is en waar en wanneer het plaatsvindt.

Feedup: Ik wil dat je precies kan zeggen welk feestje waar doorgaat (wie, wat, waar en wanneer).

Feedback: Jij hebt nog niet verteld waar het feestje doorgaat.

Feedforward: Je maakt oefeningen om de cijfers te oefenen zodat je het huisnummer kan zeggen.

Notities leraar:

Fransse etiquette

In Frankrijk begroet je een onbekende **ALTIJD** met de formele aanspreekvorm 'vous'.

Je zal iedereen dus eerst met 'vous' moeten aanspreken, tenzij je anders wordt verteld.

Wanneer leeftijdsgenoten je aanspreken met 'tu', kun jij ze ook aanspreken met 'tu'.

In een formele context zoals werk of wanneer je met volwassenen omgaat, blijf je 'vous' gebruiken totdat ze je vertellen dat het goed is om 'tu' te gebruiken.

Zet in op spreken en mondelinge interactie

Bespreek vooraf duidelijke criteria waaraan de spreekopdracht moet voldoen.

Aan de hand van deze criteria kunnen de leerlingen zichzelf en elkaar evalueren. Zo weten zowel jij als de leerlingen of de opdracht goed is uitgevoerd.

Bijvoorbeeld:

- Beschrijf een persoon aan de hand van drie kledingstukken.
- Vertel er ook bij welke kleur deze kledingstukken hebben.

Notities leraar:

Bruxelles

Brussel is de hoofdstad van België én van Europa. Brussel is een stad met een internationaal karakter waar je heel veel verschillende talen kunt horen. Naast de “Ketjes”, de geboren en getogen Brusselaars, ontmoet je er ook bewoners uit Vlaanderen en Wallonië en uit tal van andere landen.

Wanneer je aan Brussel denkt, schieten het Atomium of Manneken Pis je waarschijnlijk te binnen. De stad heeft echter nog veel meer te bieden! Vanop de Kunstberg krijg je een prachtig uitzicht over de stad. Je kunt rustig kuieren over de Grote Markt met zijn prachtige gebouwen of in het centrum een glaasje drinken. Maar als er één plek is in Brussel waar je je nooit zal vervelen, dan is het wel het ‘Jubelpark’, één van de mooiste parken in Brussel. Het ligt dicht bij het stadscentrum en is omringd door prachtige architectuur.

In Brussel vind je ook tal van musea. Misschien bezoekt je wel al het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten en het Magritte-museum? Ben je een liefhebber van stripboeken? Dan ben je in het Belgisch Stripcentrum op de perfecte plek. Je komt er alles te weten over de geschiedenis en cultuur van strips. Heb je na al dat moois zin in wat lekkers? Dan kan je op een van de vele terrasjes genieten met een heerlijke Brusselse wafel.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Varieer in tekstmateriaal.

Maak gebruik van verschillende soorten teksten, hoe meer, hoe liever.

Denk hierbij aan: gedichten, liedjes, tekenfilms, kaartjes (geboorte-, verjaardag- en wenskaart), uitnodigingen, affiches, flyers, e-mails, mededelingen, (korte) verhalen, stripverhalen, (korte) artikels uit jeugdtijdschriften, krantenkoppen, kaften (van boeken of tijdschriften) reclame, recepten, spelregels, gebruiksaanwijzingen, kortingsbonnen, boodschappenlijstjes, tabellen (met openingsuren, rijtijden, toegangsprijzen, uurroosters, tv-programma's ...).

Notities leraar:

Bordeaux

Bordeaux is een prachtige stad in het zuidwesten van Frankrijk. De stad ligt aan de rivier de Garonne en is al eeuwenlang een belangrijke haven- en handelsstad. Wist je dat deze stad door velen als de mooiste Franse stad na Parijs wordt gezien? Bordeaux is natuurlijk ook de wereldhoofdstad van de wijn. Het Cité du Vin, een modern en hip museum met een opvallende vorm, gaat niet alleen over wijnen uit Bordeaux, maar over allerlei wijnstreken in de wereld. In dit museum heb je een 360°-uitzicht over Bordeaux en haar wijngaarden. Onder het gebouw is een wijnkelder te vinden met zo'n 14 000 flessen wijn uit maar liefst 80 verschillende landen. Op een terrasje genieten van een heerlijke wijn mag dus zeker niet ontbreken bij een bezoek aan Bordeaux! Wist je dat Bordeaux ook wel 'de schone slaapster' wordt genoemd? Dit omdat het er rustig leven is.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Maak sterk werk van modeling.

Deel je eigen gedachten en denkwijze met de leerlingen en leg uit hoe je zelf de opdracht aanpakt (= strategieën).

Bij goede modeling:

- verplaats je je in het denkproces van de leerling;
- denk je hardop vanuit de ik-vorm;
- zeg je waarom je iets denkt of weet, leg je een relatie met de tekst of opdracht.

Notities leraar:

Cannes

Cannes is een stad in het zuiden van Frankrijk, dichtbij de Middellandse Zee.

Het klimaat is er heerlijk: de temperatuur is lekker warm en de zon schijnt vaak. Daarom leven de mensen er ook vooral buiten.

In Cannes zijn er ontelbare terrasjes, ijsjesbars, speeltuinen, parken ... Het is een aangename, maar drukke vakantieplek.

Wie Cannes zegt, zegt ook filmfestival. Dit filmfestival vindt jaarlijks plaats en is de Europese tegenhanger van de Amerikaanse oscaruitreiking. Je vindt er honderden handafdrukken van beroemde acteurs en actrices die vele toeristen komen bewonderen.

Misschien kom je op de drukke boulevards je favoriete acteur wel tegen!

Tijdens het filmfestival is het Carltonhotel the place to be.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Maak woorden en structuren zichtbaar in de klas.

Hoe meer je visualiseert, hoe meer de leerlingen het onthouden.

Bevestig papierstroken, flappen, wandplaten met veel gebruikte zinnen en structuren op de relevante plaatsen in de klas.

Zo kan je de strook “Je peux ouvrir la fenêtre?” aan het raam hangen.

Notities leraar:

Carcassonne

Carcassonne kennen jullie misschien wel als gezelschapsspel. Heel leuk om te spelen!

Wisten jullie ook dat het een oude versterkte stad in Frankrijk is die op de werelderfgoedlijst van UNESCO staat?

Deze stad ligt aan beide zijden van de rivier de Aude en ook het Canal du Midi loopt door de stad.

Het bijzondere aan deze stad is dat ze uit twee delen bestaat: de benedenstad en de binnenstad: de middeleeuwse Cité. Deze twee delen worden met elkaar verbonden door twee bruggen.

De binnenstad is de best bewaarde vestiging uit de middeleeuwen. Wil je even terug in de geschiedenis en wil je je een ridder wanen? Wel... In Carcassonne kan dat!

Wist je dat deze stad, na Parijs, de drukste bezochte plek is door toeristen?

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Varieer in vragen.

Stel veel vragen aan de leerlingen: van globaal (door het achterhalen van de hoofdpunten) tot specifiek (door het vinden van relevante informatie).

Vragen zoals:

- Waarover gaat de tekst? Waar kun je dit horen/lezen?
- Wat hoor/lees je over het onderwerp?
- Wat gebeurt er eerst? Wat gebeurt er daarna? Hoe eindigt het?
- Wat vond je interessant om te weten? Wat is grappig?

Niet alle woorden hoeven gekend te zijn om een boodschap te begrijpen.

Notities leraar:

Strasbourg

Strasbourg of Straatsburg is de hoofdstad van de Elzas en ligt aan de rivier de Rijn. Aan de overkant van de Rijn ligt Duitsland. De stad heeft een hele rijke en bewogen geschiedenis achter de rug.

In lijstjes met “bezienswaardigheden in Straatsburg” wordt vooral gesproken over La Petit-France, een romantische wijk die aandoet als een mix tussen Venetië en een Duitse stad.

Wist je dat het historische stadsgedeelte van Straatsburg veel historische vakwerkhuisen kent? Dit zijn huizen met een houten balkenstructuur met daartussen ‘vakken’. Vandaar vakwerkhuis. Je kan er ook de kathedraal beklimmen. Na 330 trappen ben je helemaal, buiten adem, op het uitzichtpunt waar je de stad kan overschouwen.

Wist je dat in Straatsburg het Europees Parlement ligt? Het is een knap staaltje architectuur.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Duid sleutelwoorden aan.

Bepaal eerst het luister- of leesdoel.

- Wat wil je te weten komen?
- Op welke woorden moeten de leerlingen letten in functie van dat luister- of leesdoel?
- Welke woorden zijn belangrijk om de boodschap te begrijpen?
- Kunnen de leerlingen aan de hand van de sleutelwoorden zeggen waarover de tekst gaat?

Notities leraar:

Paris

Van Parijs heb je zeker en vast al gehoord. Ze is de hoofdstad van Frankrijk en ligt aan de rivier de Seine. Misschien was je er al eens als je een bezoek bracht aan Disneyland Parijs, of staat dit nog op je verlanglijstje.

De trekpleister van Parijs is de Eiffeltoren. Hij werd gebouwd in 1889 ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling. Wist je dat hij 325 meter hoog is? Jaarlijks kent deze toren meer dan 6 miljoen bezoekers. Meteen goed om het meest bezochte monument ter wereld te zijn.

Naast deze beroemde toren heeft Parijs heel wat troeven voor kunstliefhebbers en kunstenaars. Zo vind je er het Louvre, een museum waar heel wat kunstwerken te bezichtigen zijn. Montmartre is een wijk op de heuvel waar ook de basiliek van de Sacré-Coeur gelegen is. Je hebt vanop deze heuvel een prachtig zicht over de stad. Dagelijks laten kunstenaars hier aan de vele toeristen zien wat ze in petto hebben. Ook op sportief vlak is Parijs een trekpleister. De slot-etappe van de Tour de France langs de Champs-Élysées en de Arc de Triomphe heb je misschien al gezien op televisie. De tennisliefhebbers kunnen dan weer terecht op de gravelterreinen van Roland Garros. Een leuk weetje: Parijs heeft een 'Le mur des je t'aime'. Deze muur werd in 2000 gebouwd. Er is 311 keer in 250 talen 'ik hou van jou' geschreven. Staaltje van liefde, niet?

Parijs wordt niet alleen de stad van de liefde genoemd. Ze is ook de stad van de mode en haute couture, maar ook van de cabaretshows in het Lido of in de Moulin Rouge.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Moedig de leerlingen aan om vol te houden tot het einde van de tekst.

Leer de leerlingen aan om niet te struikelen over onbekende woorden. De context geeft vaak voldoende duiding over het onderwerp van de tekst.

De tekst meerdere keren lezen kan zeker geen kwaad.

Notities leraar:

Reims

In Reims staat de prachtige kathedraal van de engelen; ze is de blikvanger van de stad. Ze is opgenomen in de werelderfgoedlijst.

Eén heel speciale engel trekt de aandacht en dit omdat zijn glimlach vergeleken wordt met de glimlach van de Mona Lisa. In de volksmond wordt er wel verteld dat deze engel glimlacht omdat hij te veel champagne gedronken zou hebben. Reims ligt immers in het hartje van de Champagnestreek. Tot 1825 werd de koning van Frankrijk in deze kathedraal gekroond.

In de streek rond Reims vind je veel wijngaarden die het glooiend landschap kleuren. De champagne, ook wel het parelende goud genoemd, wordt over de hele wereld uitgevoerd. Epernay - een belangrijke stad in de champagnestreek - heeft een heuse 'avenue de champagne', een straat waar alleen maar champagnehuizen gevestigd zijn.

Reims heeft ook pauselijke allures. Het was ooit het buitenverblijf van verschillende pausen. In Chatillon-sur-Marne, een bekende plaats in de Champagnestreek kan je trouwens ook een standbeeld van Paus Urbanus II bezoeken. Bij dit standbeeld heb je een prachtig zicht over de Champagnestreek.

Tijd voor een weetje? Het hoofd van dit standbeeld is maar liefst 2,4m hoog.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Oefen de woordenschat in betekenisvolle situaties.

Losse woorden of woordenrijen zijn zo weer vergeten. Herhaal ze voortdurend in betekenisvolle situaties. Kies voor herkenbaarheid, dicht bij de leefwereld van de kinderen.

Denk hierbij aan een mindmap maken, een woordwolk maken of oefenen via gesprekken en spelvormen
-> Bingo, Twister, Lotto, Wie is het?, Zeeslag, Memory, Kwartet ...

Notities leraar:

Mont Ventoux

De Mont Ventoux is een berg in het zuiden van Frankrijk. Misschien was je er al ooit eens tijdens je vakantie in Frankrijk?

De 'Ventoux' doet het hart van menig wielrenner sneller slaan. Wat maakt deze berg dan zo bijzonder?

De Mont Ventoux heeft een hoogte van 1912 meter en is daarmee het hoogste punt in de Provence. Hij wordt vaak 'De Ventoux' of 'De Reus' genoemd.

Op de top bevindt zich een weerstation en een zendmast. Hier zijn al windsnelheden tot 300km per uur geregistreerd.

De Ventoux is een kale berg. Ooit stonden hier bossen, maar deze werden gekapt voor de scheepsindustrie. Op de hellingen werden in de negentiende eeuw terug bossen geplant, maar aan de top deed men dit niet. Vandaar het 'maanlandschapachtige' uiterlijk.

De berg is vooral bekend door wielervedstrijden waarin hij steevast een plaats krijgt. De steile hellingen, de moeilijkheidsgraad en de straffe wind die er vaak waait maken de beklimming een ware uitdaging.

Vele wielertoeristen hebben in hun leven de uitdaging aangegaan om deze berg te beklimmen.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Zet in op de 'kleine woordjes'.

Gebruik de 'kleine woordjes' o.a. voorzetsels, bijwoorden, telwoorden, voegwoorden, vraagwoorden in de loop van de dag.

Dit kan bij spel- en klasinstructies.

Voorbeelden van klasinstructies kunnen zijn:

-> Mettez les crayons **sur** la table.

-> Prenez votre crayon **ou** votre stylo.

Notities leraar:

Vichy

Vichy is een stad gelegen in het midden van Frankrijk. Wist je dat Vichy een bekend kuuroord is? Dit dankzij de vele warmwaterbronnen. Het kuuroord is gekend sinds de Romeinen. Je kan in Vichy je helemaal laten verzorgen na ziekte of gewoon omdat je zin hebt jezelf eens te verwennen.

De vele kuuroordtoeristen wandelen er ook graag door de ruime parken, die bomen van over de hele wereld bevatten. Naast de rivier Allier is het rustig vertoeven op het wandelpad. Je ziet er veel mensen jeu de boules spelen.

We kennen heel wat producten die op basis van het water van de bronnen of de minerale zouten eruit gemaakt zijn. Denk maar aan het flessenwater Vichy Célestins of Saint-Yorre, de Vichy-pastilles of de schoonheidsproducten van het gelijknamige merk.

De bekende Vichy-ruit is bij heel wat modeontwerpers geliefd. Op wit katoen worden ruitjes van 1 cm donker en halfgekleurd afgedrukt. Misschien heb jij wel een kledingstuk met een Vichy-ruitje in je kast hangen.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Spreek zoveel mogelijk Frans.

Spreek zeker Frans tijdens de Franse les.

Benut ook de vele kansen gedurende de dag om Frans in betekenisvolle situaties in te zetten.

Denk hierbij aan:

- de datum zeggen
- het weer beschrijven
- vragen om naar de wc te gaan
- af en toe vragen hoe laat het is
- de dagplanning overlopen
- materiaal uit de kast nemen
- klasinstructies en klasafspraken geven
- ...

Notities leraar:

Mont Blanc

De Mont Blanc ligt op de grens van Frankrijk en Italië.
Hij is met zijn 4807,81 meter de hoogste top van de Alpen.

De Mont Blanc of witte berg dankt zijn naam aan de eeuwige sneeuw op de top van de berg.

Chamonix is de bekende stad die aan de voet van de Mont Blanc ligt. In 1786 bereikten twee inwoners uit Chamonix voor het eerst de top, nadat er velen voor hen hierin niet geslaagd waren. Sindsdien voelen veel avonturiers zich ertoe aangetrokken. Een degelijke voorbereiding, mooi weer, een goede uitrusting en vooral veel ervaring zijn noodzakelijk. In de winter is toerskiën de ideale manier om tot op de top te komen.

Wist je dat er heel wat producten hun naam geleend hebben van deze witte berg? De Mont Blanc vulpenen, horloges, parfums en zelfs pudding gebruiken de wereldberoemde naam.

'En route' voor krachtige lees- en luistervaardigheid

Ga creatief om met schriftelijke oefeningen uit je werkboek.

Bekijk schriftelijke (invul)oefeningen kritisch. Ga na of de oefeningen het beoogde talige effect hebben.

Vervang waar nodig of bepaal of het zinvol is om de oefeningen door korte momenten van mondelinge interactie te vervangen.

- Maak van een vraag-antwoordoefening een mini-interview.
- Gebruik werkvormen als:
 - > quiz
 - > binnenkring-buitenkring
 - > genummerde hoofden ...

Notities leraar:

Bouillon

Misschien bracht je al wel eens een bezoek aan de stad Bouillon in de provincie Luxemburg?

Je waant je er in de middeleeuwen!

Bouillon staat bekend om het middeleeuwse kasteel dat schitterend boven de stad uittorent.

Godfried van Bouillon: superridder, held van de Ardennen en één van de eerste aanvoerders van de eerste kruistocht leefde in Bouillon in de 11de eeuw.

De gezellige terrasjes aan de oevers van de Semois lokken in de zomer veel dagtoeristen.

Zet in op schrijfvaardigheid

Eerst spreken, dan schrijven.

- Veranker nieuwe woordenschat eerst mondeling.
- Oefen vooral op klanken, eigen aan de Franse taal.
- Combineer in een volgende stap woord en beeld.
- Visualiseer Franse woorden in en uit de klas en bied geen Nederlandse vertaling aan, tenzij echt nodig.

Notities leraar:

Dinant

Dinant is één van de bekendste steden van de Ardennen. Hoewel Dinant niet groot is, wordt deze stad toch tot één van de mooiste van België gerekend. Helemaal van boven op de rots zie je de citadel opduiken. Je kan met de kabelbaan tot boven geraken, maar ... eigenlijk is het leuker om de oude trappen te nemen, 408 stuks in totaal. Een citadel is een fort met verschillende woonverblijven. Zo een fort lag vlak buiten de stad en liefst op een heuvel. Vandaag de dag kan je in de Citadel van Dinant een wapen- en geschiedenismuseum bezoeken.

Zet in op schrijfvaardigheid

Tijdsinvestering bij het leren kopiëren door modeling resulteert in tijdswinst en nauwkeurigheid bij het schrijven achteraf. Leer de leerlingen hoe ze foutloos kopiëren via dit stappenplan:

- Ik lees het woord/de zin in stilte.
- Ik denk na of ik transparante woorden herken.
- Ik duid in het woord/de zin minder eenvoudige letters, lettercombinaties en leesbogen aan: een accent, een weglatingsteken, ...
- Ik bepaal of ik het woord/de zin in een keer of in stappen overschrijf.
- Ik fluister het woord/de zin terwijl ik schrijf (letter-klank-koppeling).
- Ik controleer tussentijds en op het einde.
- Ik wissel tips om moeilijke woorden correct te schrijven uit met andere leerlingen.

Notities leraar:

Liège

Luik is de hoofdstad van de gelijknamige provincie Luik. Het is een bekende winkelstad en je kan er veel musea bezoeken. Het Aquariummuseum is HET favoriete museum bij uitstek voor kinderen.

Kom je met de trein naar Luik? Neem dan de tijd om de bijzondere architectuur van het station te bewonderen.

Als je van al de bezoeken en wandelingen honger gekregen hebt, proef dan zeker de Luikse wafel, in het Frans 'la gaufre de Liège'. Ze heeft suikerkristallen in het deeg en is dus ontzettend zoet. Heerlijk... Nog een lekker weetje: de eerste echte frituur zou omstreeks 1840 op de Luikse kermis hebben gestaan.

Zet in op schrijfvaardigheid

Laat leerlingen pas uit het hoofd schrijven als het kopiërend schrijven lukt. Gebruik hiervoor een stappenplan.

- Woorden kopiëren: alle in te vullen woorden.
- Woorden kopiëren: meer aanbod dan nodig.

Differentiatie: (buiten het leerplan)

- Woorden afdekken met kansen tot terugkijken: achteraf controleren en aanpassen in een andere kleur.
- Woorden uit het hoofd: achteraf controleren met alfabetische controlelijst.

Notities leraar:

Baraque de Fraiture

Baraque de Fraiture is het derde hoogste punt van België.

Het is 651 meter hoog. Dit hoogtepunt kreeg zijn naam omdat het dichtbijgelegen dorpje Fraiture heet. Er was toen ook een tijdelijke herberg en dat betekent in het Frans 'une baraque'.

De Baraque de Fraiture is de hoogste (ski)piste van België. Je kan er alpijnskiën, langlaufen en sleeën. Een winterdag bezorgt je veel onvergetelijke herinneringen.

Zet in op schrijfvaardigheid

Maak een onderscheid tussen schrijfvaardigheid en foutloos schrijven.

Schrijfvaardigheid gebeurt altijd in betekenisvolle situaties die er toe doen voor de leerling.

Een betekenisvolle situatie is een situatie die in het echte leven voorkomt:

- een vakantiekaart
- een whatsapp
- een poster met klasafspraken
- een uitnodiging,

Foutloos schrijven is het kopiëren van aangeleerde woordenschat of grammaticale vormen.

Gewoon woorden overschrijven uit een lijstje is geen schrijfvaardigheid binnen betekenisvolle situaties.

Notities leraar:

Waterloo

Bij de slag van Waterloo in 1815 werd Napoleon Bonaparte definitief verslagen. Ter nagedachtenis van deze veldslag werd een monument opgericht: de leeuw van Waterloo. Je kan dit 40 meter hoge monument beklimmen. Eénmaal bovenop de heuvel heb je een prachtig panoramisch uitzicht op de omgeving. Naast het slagveld is er een ondergronds museum opgetrokken 'Mémorial 1815'. Het neemt je helemaal mee naar het heetst van de strijd van toen.

De bonbon Napoleon... je kent ze vast en zeker?! Het snoepje werd in 1912 uitgevonden door de Antwerpse bakker Louis Janssens. Iedereen vond ze lekker, maar bakker Janssens had nog geen naam voor zijn lekkernij. Een collega van de bakker schepte op over een praline die hij 'Caesar' had genoemd. Toen besloot de bakker om zijn bonbon 'Napoleon' te noemen. Nog steeds prijkt Napoleon Bonaparte op elk wikkeltje van de Napoleonbol.

Zet in op schrijfvaardigheid

Zorg voor variatie aan voorbeelden.

Bied altijd verschillende voorbeelden aan.

Zorg voor een ruim aanbod.

Verzamel zelf Franse wenskaarten, uitnodigingen, posters, affiches. Vraag aan de collega's en leerlingen dat ze jouw verzameling mee aanvullen.

Ga op zoek naar zinvolle en authentieke voorbeelden en gebruik hiervoor het internet o.a. Google, Pinterest, ...

Notities leraar:

Han

Han-sur-Lesse is een dorp gelegen in de Waalse provincie Namen. Het is vooral bekend voor zijn beroemde grotten: 'De grotten van Han'. Ook het safaripark bezoeken is de moeite waard. Dit safaripark is opgericht in 1894 en is dan meteen ook één van de oudste dierentuinen van België.

De rivier de Lesse doorkruist het dorp. Jaarlijks trekken in de zomer heel wat toeristen naar Han om er een afvaart van de Lesse met de kajak te doen. Plezier en (een nat) avontuur verzekerd!

Zet in op schrijfvaardigheid

Ondersteun de leerlingen bij het uitvoeren van een schrijfoopdracht door samen met hen een schrijfplan op te stellen.

Een schrijfplan biedt ondersteuning **VOOR het schrijven**

- Verwoord het betekenisvol doel en de criteria waaruit je kan afleiden of je dit doel bereikt hebt.
- Bied bouwstenen aan zodat de leerlingen de opdracht voldoende kwaliteitsvol uitvoeren.
- Veranker de bouwstenen.

Een schrijfplan biedt ondersteuning **TIJDENS het schrijven**

- De leerling past de bouwstenen en criteria toe en controleert tussentijds.

Een schrijfplan biedt ondersteuning **NA het schrijven**

- De leerling reflecteert via enkele gerichte vragen of de schrijfoopdracht goed is uitgevoerd.

Notities leraar:

Durbuy

Durbuy, gelegen aan de rivier de Ourthe is een kleine stad in de provincie Luxemburg. Jaarlijks trekt de stad die volgens de inwoners bekend staat als “kleinste stad van de wereld” duizenden toeristen.

Het stadje heeft de uitstraling van een middeleeuwse stad. Heel het jaar door tref je er toeristen aan; de meesten echter in de winter omdat het stadje zeer bekend is voor zijn kerstmarkt die al start eind november en pas sluit begin januari.

Zet in op schrijfvaardigheid

Bepaal duidelijke criteria voor de schrijftaak.

Bij het bepalen van de criteria biedt het communicatiemodel zeker inspiratie: Wie, wat, wanneer, waarom, hoe, van waar, in welke omstandigheden.

Heb hierbij ook aandacht voor een juist en correct taalgebruik.

Deze criteria zijn best duidelijk en beknopt verwoord. Ze bieden meteen ook de kapstok om op het einde van de schrijfo opdracht zichzelf te evalueren.

Notities leraar:

Namur

Namen is een stad in België, gelegen waar de rivier de Sambre in de Maas vloeit. Het is de hoofdstad van het Waals Gewest (Wallonië) en de hoofdstad van de provincie Namen. In Namen zetelen de regering en het parlement van Wallonië.

De Citadel van Namen torent hoog boven de stad uit. Ze is gebouwd waar de de Sambre en de Maas samenkomen. Vandaag vind je bovenop de citadel een speeltuin. Maar... eerst naar boven klimmen dan!

Je hoort wel eens vertellen dat de inwoners van Namen bijzonder traag zijn. Het beeld van de twee cartoonse figuren met de gekooide en aangelijnde slakken, zodat deze niet kunnen ontsnappen terwijl hun baasjes het leed van de dag staan te bespreken, doet je glimlachen. Volgens sommige bronnen, zou je als je de voelsprietten van de slakken aanraakt geluk en voorspoed krijgen.

Op de derde zondag van september wordt het feest van het Waals Gewest gevierd. Alleen duurt het feest in Namen 5 dagen. Traditiegetrouw worden er tussen de steltlopers gevechten gehouden met als doel zo lang mogelijk op de stelten te blijven staan.

Zet in op schrijfvaardigheid

Integreer je schrijfoopdracht in andere ontwikkelvelden.

Heel dikwijls bieden thema's uit andere ontwikkelvelden een springplank voor een betekenisvolle schrijftaak Frans.

Het opzetten van een uitwisselingsprogramma met een school uit Frankrijk of Wallonië biedt hiertoe ook veel kansen.

Diverse schoolactiviteiten (o.a. schoolfeest) kunnen ook een kans zijn om een affiche in het Frans te maken .

Notities leraar:

Spa

Spa wordt ook wel de ‘Parel van de Ardennen’ genoemd. Ze is één van de belangrijkste plaatsen in de Ardennen. Spa is de wereldhoofdstad van het minerale water. Engelsen, Amerikanen en Japanners hebben geen eigen woord om mineraal bronwater te beschrijven: zij noemen dit gewoon ‘Spa’. Het is een begrip in de hele wereld geworden.

Als je een dagje wil ontspannen dan kan je terecht in de wereldberoemde thermen van Spa.

Hou je van actie? Dan breng je best eens een bezoekje aan het circuit van Spa-Francorchamps. Hier vindt jaarlijks een Formule 1-wedstrijd door.

Zet in op schrijfvaardigheid

De jaarkalender is een boeiende inspiratiebron voor betekenisvolle schrijftaken.

Op veel momenten in het jaar worden wensen aan elkaar overgebracht. Denk aan nieuwjaar, Pasen, verjaardagen, moederdag, vaderdag, grootoudersfeest, complimentendag,...

Zo kan je je schrijfoopdrachten betekenisvol in andere ontwikkelvelden integreren.

Notities leraar:

Charleroi

Op het randje van de Ardennen ligt de stad Charleroi, een grote industriestad aan de rivier de Samber. De stad heeft meer dan 200 000 inwoners en is groter dan de stad Luik.

Charleroi is vooral bekend om zijn luchthaven 'Charleroi-Brussels-South'. Misschien vertrok je wel al eens op vakantie van hieruit?

Als je een wandeling maakt door Charleroi tref je er veel prachtige streetart aan.

Wist je dat het belfort van Charleroi behoort tot het Unesco werelderfgoed? De toren is 70 meter hoog, telt 250 trappen. De laatste drie niveaus van de toren bevatten de kamers met de 47 klokken van de beiaard.

Zet in op schrijfvaardigheid

Daag leerlingen uit tot zelfevaluatie.

We leren vaak uit onze fouten.

Het leerplan ZILL daagt leerlingen uit om via de persoonsgebonden ontwikkeling het evalueren van zichzelf als bewust leermoment te integreren in de schrijftaak.

- De zelfevaluatie bestaat zowel uit proces- als productevaluatie.
- Er is aandacht voor taalcorrectheid, vorm en inhoud.
- Kunnen omgaan met feedback en er gepast op reageren, veerkracht hebben om iets dat moeilijk is toch aan te vatten en de doelen rond zelfregulerend vermogen zijn zeer betekenisvol bij het uitvoeren van een schrijfoopdracht in een vreemde taal.

Notities leraar: